

Η ΕΠΑΥΛΙΣ ΤΗΣ ΟΞΕΡΑΙΗΣ.

(Συνέχεια ἀπὸ φυλλ. 55.)

— Καὶ ἐγὼ; ἀνέκραξεν ὁ Ῥαβινότος μετ' ὀργῆς σταχυρώνων τοὺς βραχίονας ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ ἐρχόμενος πρὸ τῶν κυριῶν, μὲ νομίζουσιν ὅτι θὰ μὲ ἀποπέμψωσι τοιοῦτοτρόπως; Οὕτω φέρονται μεταξύ των οἱ τίμιοι ἄνθρωποι! Ὁ κύριος μοὶ ὑποσχέθη τὴν ἔπαυλιν, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ μάθω . .

— Τὴν ἔπαυλιν τῆς Ὁξεραιῆς εἰς σέ; διέκοψεν ὁ Διονύσιος, οὐ τὸ βλέμμα ἐξήστραψεν ἐκ νέου. Δὲν ἤκουσες ὅτι ὁ ἀγαθὸς Κ. Γρανσάμ, τὴν ἄφησεν εἰς ἐμέ; Ἄν ἔχης ἀξιώσεις ἐπ' αὐτῆς, ἔλθ' νὰ τὰς ἀπαιτήσης ἀπὸ ἐμέ!

— Καλὰ! καλὰ! ἀπεκρίθη ὁ Ῥαβινότος, περιδεῆς γενόμενος πρὸ ὀλίγου δὲν ἐφώναζες τόσον, κύρ Λαμβέρτε! ἀλλ' ἐγὼ μαζί σου δὲν ἔχω τίποτε· ἂν ὁ εὐγενέστατός σας Γρανσάμ ἤλλαξε γνώμην τόσον ταχέως, καὶ βίβλια συμβαίνει ἐδῶ. Ἰσως ἡ παλληκαρία σας τὸν ἐφοβίσε, διότι πιστεύω ὅτι δὲν εἶνε δὲ τόσον γενναῖος. Ἀλλ' ὅπωςδὴποτε ἐγὼ θὰ ἐξηγηθῶ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἂν δὲν ἔλθῃ εἰς τὸν ἴσιον δρόμον . .

Ὁ Διονύσιος προχωρήσας πρὸς τὸν ἀντίπαλόν του, ἔφερε τὴν πυγμὴν πλησίον τοῦ προσώπου ἐκείνου.

— Τόλμησε νὰ τὸν ἐγγίσης, ἀνέκραξε μετὰ στόμου, τόλμησε νὰ τὸν ἀπειλήσης, τόλμησε μόνον νὰ τὸν προσβάλῃς, καὶ ἐγὼ σοὶ λέγω. . .

— Διονύσιε! νύ μοι! διέκοψεν ἡ Κ. Λαμβέρτου δραττομένη τῆς χειρὸς του, λησμονεῖς ὁποίας δυστυχίας ἐπροξένησεν ἡ παράλογος ὀρμή σου πρὸ ὀλίγου; Καὶ σεῖς, Ῥαβινότε, ἐξηκολούθησε στραφεῖτα πρὸς ἐκείνον, ἀντὶ νὰ σχηματίζῃς σχέδια μίσους καὶ ἐκδικήσεως κατ' ἄλλων, καλλίτερον εἶνε νὰ ὑπάγῃς νὰ ἐργασθῇς διὰ νὰ δώσης ἄρτον εἰς τὰ τέκνα σου καὶ νὰ συνδράμῃς τὴν πτωχὴν Αἰκατερίνην, τὴν γυναῖκά σου, ἥς ἡ ἀσθένεια ὀσημέραι καθίσταται κινδυνωδεστέρα . . Ἀλλ' ἂς ἀποσυρθῶμεν ὅλοι, προσέθηκεν ὑψοῦσα τὴν φωνήν, διότι οὐδεὶς πλέον ἔχει δικαίωμα νὰ μείνῃ μεταξύ συζύγων ὑπεραγαπωμένων καὶ ἐχόντων ἀνάγκην νὰ μείνωσι μόνον μετὰ τοσοῦτα θλιβερά γεγονότα.

Καὶ ἐνηγκλίσθη τὴν ὀλολύζουσαν Ἀδελαΐδα.

— Χαῖρε, τέκνον μου, ὑπετονθόρισεν αὐρίον ἀναχωρεῖτε, καὶ ἴσως δὲν ἴδωμεν πλέον ἀλλήλους ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐνθυμήθητε τὰς συμβουλὰς μου, ἀγαπᾶτε πάντοτε τὸν σύζυγόν σας, τὸν πατέρα

τοῦ τέκνου σας, ἀγαπᾶτε τὸν ὅτι καὶ ἂν ᾔθελε συμβῇ. . . Σήμερον ἐφάνη ἐπεικὴς καὶ οἰκτιρμῶν, μὴ λησμονήσητε δὲ αὐτό.

Ἡ Κ. Γρανσάμ δὲν ἠδύναντο ν' ἀποσπασθῇ ἀπὸ τοὺς βραχίονας τῆς Καλῆς Γυναικὸς, οὐδ' ἀπὲκρίθη εἰς τὸν Διονύσιον καὶ τὸν Ῥαβινότον, οἵτινες χαιρετήσαντες αὐτὴν ἐξῆλθον. Καὶ ἡ Κ. δὲ Λαμβέρτου αὐτῇ, μὲ ὅλην τῆς τὴν φυσικὴν ἀταραξίαν, δὲν ἐδύναντο εὐκόλως νὰ χωρισθῇ τῆς θετῆς θυγατρὸς τῆς, καὶ τις αἰτία μουσικὴ καθίστα ἴσως ὀδυνηρότερον τὸν τελευταῖον τοῦτον χαιρετισμόν. Ἐπεταν λοιπὸν εἰς τὰς ἀγκάλας ἀλλήλων καὶ ἔχυσαν δάκρυα θαλερά· τέλος ἡ Καλὴ Γυναῖκα καταβαλοῦσα δεινὴν προσπάθειαν, ἀπεσπάσθη τῶν σπασμοδικῶν περιπτύξεων τῆς Ἀδελαΐδος, καὶ ἐξῆλθεν ἐν ἀφάτῳ ταρχῇ καὶ ἐπαναλαμβάνουσα ἀκόμη,

— Ἀγαπᾶτε τὸν καὶ ἐστὲ εὐτυχῆς.

Ἡ Κ. Γρανσάμ ἦτον ὅλως καταβεβλημένη, διότι τοσαῦται συγκινήσεις εἶχον ἐξασθενήσει τὸ τε σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν τῆς. Ἠγέρθη λοιπὸν ἵνα ὑπάγῃ παρὰ τῷ συζύγῳ τῆς, ὅτε χεῖρ τις ἐλάβετο τῆς ἰδικῆς τῆς καὶ φωνὴ τις μελαγχολικὴ τῇ εἶπεν,

— Αὐτὴ λοιπὸν, κυρία, εἶνε ἡ εὐδαιμονία δι' ἣν πρὸ μικροῦ ἐκαυχᾶσθε;

Ἡ φωνὴ αὕτη ἦν τοῦ Ἀλφρέδου, ὅστις εἶχε μείνει ἀπαρτῆρητος ἐν τῇ αἰθορᾷ κατὰ τοὺς ἀποχαιρετισμούς των δύο γυναικῶν. Ἡ Ἀδελαΐς ἔκρυπεν ἤδη τὸ πρόσωπον διὰ νὰ μὴ συναντήσῃ τὸ βλέμμα τοῦ ἀρχαίου μνηστήρός τῆς.

— Ἀδελαΐς, ὑπέλαβε ζωηρῶς ἐκεῖνος, οὐδὲν αἰσθημα μίσους πρέφω πλέον καθ' ὑμῶν, διότι σὰς εἶδον ἀρκούντως πάσχουσιν. Οἶκτον μόνον αἰσθάνομαι διὰ τὴν θέσιν σας, διότι σκληρῶς ἀποτίετε τὴν ἐπιτορκίαν σας. . . Ὑπάρχει περὶ ὑμᾶς μυστήριόν τι, ὅπερ πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ. Ἐγὼ θὰ προσπαθῶ ἀλλ' ὑποσχεθῆτέ μοι ὅτι θὰ ἴδωμεν ἀλλήλους μετ' οὐ πολὺ.

— ὦ! ὄχι, ὄχι, ποτέ! ἐψιθύρισεν ἡ δυστυχὴς μετὰ συγκινήσεως.

— Κύριε Δουκλέρκ! ἐφώνησεν αὐστηρῶς φωνή τις.

Ὁ Ἀλφρέδος στραφεὶς παρετήρησε τὴν Σουσάνναν Λαμβέρτου ὅρθην παρὰ τῇ φλιζ τῆς θύρας. Κλίνας λοιπὸν βαθείως πρὸ τῆς Ἀδελαΐδος,

— Θὰ ἐπανίδωμεν ἀλλήλους, ἐπανέλαβε χαμηλοφῶνως.

Καὶ ἀνεχώρησε μετὰ τῆς Καλῆς Γυναίκας, ἥτις ἠπένειζεν αὐτὸν μετὰ βλέμματι κατηρῆ. ἅμα καὶ αὐστηρά.

V.

Ὁ Κ. Γρανσάμ μετὰ τῆς συζύγου του, εἶχον ἤδη ἀναχωρήσει εἰς Παρίσιους τὴν ἐπαύριον τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἡ ἐκδίκησις τοῦ Διονυσίου Λαμβέρτου μικροῦ ἐδέησε νὰ ἀποβῇ τόσον ἐλευθέρια εἰς τὸν κύριον τῆς Ὁζεραινῆς πιστὸς δὲ εἰς τὴν ὑπόσχασίν του καὶ ὁ Ἀλφρεδὸς ἄφυσεν αὐθημερόν τὴν ἐπαυλιν, καὶ τὰ πάντα τοιοῦτοτρόπως περιήλθον ἐν αὐτῇ εἰς τὸν συνήθη αὐτῶν ροῦν.

Ἐν τούτοις ἡ ἀπόπειρα τοῦ ἀγρονόμου εἶχε κάμει πολὺν κρότον, μ' ὅλον ὅτι ἐσύστησαν εἰς πάντας τοὺς μάρτυρας αὐτῆς ἀπόλυτον σιγὴν· αἱ φυλακαὶ ὅμως τινῶν ὑπηρετῶν, καὶ ἰδίως τὸ πάθος τοῦ Ῥαβινότου, ὅστις εἶδε μετὰ θλίψεως νὰ τῷ διαφεύγῃ τοσοῦτον λαμπρὰ λεία, ἐξήγειρυν τὴν Δικαιοσύνην, καὶ ὁ Διονύσιος περιήλθεν εἰς δυσχερῆ θέσιν διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην· ἤθελε μάλιστα συλληφθῆ, ἂν ἡ ἐπέμβασις τοῦ Γρανσάμ δὲν διέκοπτε τὴν δικαστικὴν ἐνέργειαν, ὥστε τέλος ὁ Διονύσιος ἔμεινεν ἐξησφαλισμένος κατὰ πάσης καταδιώξεως, μετὰ πολλοὺς φόβους καὶ ἀγωνίας, ὧν ἀναμνηστικῶς μετεῖχε καὶ ἡ δυστυχὴς μήτηρ του.

Τὸ συμβάν τοῦτο, οὗ τὸ καλὸν μέρος ἐπαιξε κυρίως ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ πύργου, μετέτρεψε τὰς διαθέσεις τῶν κατοίκων τοῦ τόπου ὑπὲρ αὐτοῦ. Μέχρι τούτου, ὡς εἶπομεν, ὁ Γρανσάμ οὐδὲ τῶν γειτόνων, οὐδὲ τῶν κατωτέρων του τὴν συμπάθειαν ἐδυνήθη νὰ προσελκύσῃ, καὶ μ' ὅλην τὴν ἀφοσίωσιν ἦν ἐδείξε πρὸς τὸν φίλον τοῦ Γουστάβου δὲ Σαινσομόν, ἐθεωρεῖτο ὡς ἄνθρωπος σκληρὸς, ὑποκριτὴς καὶ ἀνεπίδεκτος παντὸς αἰσθήματος γενναίου, πάσης πράξεως ἐπαινετῆς· ἀλλ' ἡ πρὸς τὸν ἀγρονόμον του ἐπιείκεια, ἐπιείκεια περὶ ἧς ἕκαστος κατ' ἀρέσκειαν ἐλάλει, παρήγαγεν ὑπὲρ αὐτοῦ δημοτικότητα τοσοῦτω μεγάλην, ὥσον τέως μίσος εἶχεν ἐμπνεύσει κατ' αὐτοῦ. Δὲν ἐδύναντο ἀρκούντως νὰ ἐπαινίσωσι τὴν ἀγαθότητα, ἦν ἐδείξε συγχωρῶν ἄνθρωπον, ὅστις ἠθέλησε νὰ τὸν φονεύσῃ, καὶ πρὸ πάντων ἀρίων καὶ πάλιν εἰς αὐτὸν τὴν ἐκμίσθωσιν τῶν ἀγρῶν κτημάτων τοῦ. Ἐν τούτοις ὑπῆρχον καὶ τινες ἄπιστοι, οἵτινες ἐπέμενον μετὰ διάφορα ῥητορικὰ σχήματα, ὅτι ἡ ὑπόθεσις δὲν ἦτο τοσοῦτω φανερά, ὥστε τὴν ὑπέθετον ὑπὸ πρώτῃ ἐποψίᾳ, καὶ ἰσχυρίζοντο ὅτι

ὅσο πειστικὸν καὶ ἂν εἶχεν ἡ Καλὴ Γυναίκα, διὰ νὰ συγκινήσῃ τὸν Γρανσάμ καὶ λάβῃ παρ' αὐτοῦ χάριν ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ της, θὰ μετεχειρίσθῃ ἄλλα μέσα παρὰ τὰς ἱεσίας καὶ τὰ δάκρυα· ἀλλ' οὐδεὶς ἐπιείθετο εἰς τοὺς λόγους τῶν ἀπίστων αὐτῶν, διότι ὑπενόουν ὅτι ἡ Σουσάννα Λαμβέρτου μετεχειρίσθῃ μαγείας, ἡ δὲ γνώμη αὕτη ἦν πάντῃ ἀντίθετος πρὸς τὰ αἰσθήματα τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ ἀγάπης, ἃ ἐνέπνευσεν εἰς Ὁζεραινὴν ἡ Καλὴ γυναίκα παρὰ πάνιν. Ὅπως δὴ ποτε τὰ πάντα ἦσαν ἤδη ὑπὲρ τοῦ Γρανσάμ, καὶ ὁ θαυμασμὸς, τὸ σέβας καὶ ἡ τιμὴ ἦν ἀπὸ τοῦ συμβάντος ἐκείνου ἐδείκνυε πρὸς αὐτὸν ὁ Διονύσιος, δὲν συνετέλεσαν ὀλίγον πρὸς τὴν τοιαύτην μεταβολήν. Ὁ ἀγαθὸς ἀγρονόμος ἐξέφραζε πρῶτος τὴν γενναιοφροσύνην τοῦ κυρίου του ἐν πάσῃ περιστάσει, ταπεινῶν ἑαυτὸν ὅπως ὑπερλαμπρύνῃ πράξιν, τῆς ὁποίας αἱ αἰτίαι ἦσαν τοῦλάχιστον μυστηριώδεις. Ἐνίοτε μάλιστα τοσοῦτον κατετήκετο ὑπὸ τῶν ἐλέγχων τοῦ συνειδότος, τοσοῦτον ἡσυχύνετο ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τοῦ ἐγκλήματος ἐκείνου, εἰς ὃ τὸν παρέσυρε τυφλὴ ὀργή, ὥστε ἡ μήτηρ του, ἥς ἡ πρὸς τὸν σύζυγον τῆς Ἀδελαΐδας εὐγνωμοσύνη ἦτο μετριωτέρα καὶ ὀλιγώτερον καταφανὴς, ἠναγκάζετο νὰ τὸν παρηγορῇ. Μιᾶ δὲ τῶν ἡμερῶν, καθ' ἣν ἐφαίνετο ὑπὲρ τὸ σύνθεος σκυθρωπότερος, τῷ εἶπε μετὰ τὸν ἀτάραχον ἐκείνον καὶ διεισδυτικὸν τόνον, ὃν ἐγνώριζε νὰ λαμβάνῃ κατὰ τὴν περίστασιν.

— Μὴ μεγαλύνῃτε πολὺ τὴν ἀγαθότητα τοῦ κυρίου μας, Διονύσιε. Ἐσυγχώρησε τοὺς ἄλλους διὰ νὰ συγχωρήσωσι καὶ οἱ ἄλλοι αὐτόν.

Καὶ ἐξῆλθε χωρὶς νὰ θελήσῃ ν' ἀποκριθῇ εἰς τὸν υἱὸν της, ὅστις τὴν ἐβίαζε νὰ διασκήψῃ τοὺς κινιγματώδεις τούτου λόγους.

Τοιοῦτοτρόπως παρήλθον μῆνές τινες, ὁ χειμὼν διεδέχθη τὸ φθινόπωρον, καὶ τὸ ἔαρ τὸν χειμῶνα κατὰ τὸν χρόνον δὲ τοῦτον οὐδεμία εἰδησις ἐλήφθη ἀπὸ τοῦ κυρίου τῆς Ὁζεραινῆς ἀπ' εὐθείας. Φήμῃ μόνον ὑπόκωφος διεδόθη ὅτι ὁ Γρανσάμ προσεβλήθη ἐν Παρίσις ὑπὸ μαρσμου, ὅστις παρῆγε σπουδαίους φόβους διὰ τὴν ζωὴν του, καὶ ὅτι ἡ Ἀδελαΐς τὸν ἐνοσθήλευε μετὰ ζήλου καὶ ἀγάπης ἀξιοθαυμάστου. Τοιοῦτοτρόπως οὐδὲν προϋπέθετεν ὅτι οἱ δύο σύζυγοι ἐμελλον νὰ ἐπισκεφθῶσι τόσον ταχέως τὸ κτῆμά των, ἔνθα τοὺς περιέμενον ἀναμνήσεις λίαν ἀνιάραι, ὅταν αἰφνίς προῦταν τινα ἔμαθον ὅτι οὗτοι ἀφίκοντο εἰς τὸν πύργον, ἔνθα προῦτιθεντο νὰ διέλθωσι τὸ ἔαρ, ὡς καὶ κατὰ τὰ προηγουμένα ἔτη.

Ἡ εἰδησις αὐτὴ διεδόθη ἐν ἀκαρεῖ, καὶ φυσικῶς τῷ λόγῳ οἱ κάτοικοι τῆς ἐπαύλεως τὴν ἐμαθὸν ἐν τοῖς πρώτοις. Καὶ ἡ μὲν Καλὴ Γυναῖκα ἐδειξε θαυμασμόν τινα, ἀλλ' ὁ Διονύσιος, οὗ ἡ περίστασις αὐτὴ ἀνεγέννα τὴν εὐγνωμοσύνην, ἔδωκε τόπον εἰς τὴν παραφορὰν τῆς χαρᾶς αὐτοῦ. Παραχρῆμα ἐνεδύθη τὰ καλλίτερά του ἐνδύματα καὶ ἔτρεξεν εἰς τὸν πύργον νὰ συγχαρῇ τοὺς κυρίους του ἐπὶ τῇ καλῇ ἀφίξει των, ἀλλ' ἡ ἐπισκέψις του ἦτο βραχυχρόνιος καὶ ἐπανῆλθεν ἐντὸς ὀλίγου περὶ λυπος καὶ κατηφῆς, διότι εὗρε τὸν Γρανσάμ, μᾶλλον ἀσθενῆ καὶ πάσχοντα παρ' ὅσον εἶχε διαδοθῇ, καὶ διότι ἡ ὑποδοχὴ ἦς ἡξιώθη παρ' ἐκείνου, δὲν ἦτον ὅσον ἠλπιζε συμπαθῆς καὶ ἐγκάρδιος. Ἡ Ἀδελαΐς, τὴν ὁποίαν μόλις ἐδυνήθη νὰ εἶδῃ, τῷ ἐφάνη κατηφῆς, συνεσταλμένη, ἐν λόγῳ ὁ Διονύσιος δὲν ἔμεινεν πῦχαριστῆμένος ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτοῦ, καὶ ὅταν διηγήθη τὰ περὶ τούτου εἰς τὴν Σουζάνναν, προσέθηκε δυσθύμως.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, μητέρα, νομίζω ὅτι οἱ σύζυγοι αὐτοὶ δὲν τὰ περνοῦν καλά. Δὲν ἤμπορεῖ κανεὶς νὰ ἐννοήσῃ ἂν ἦνε ἀγαθαὶ ψυχαὶ ἢ ἔνσαρκοι βιάβολοι. Τέλος, ὅστις ζήσῃ θὰ εἶδῃ! Ἄν δὲν ἦσο τόσῳ ἐχέμυθος ὡς μία ξυλίνη ἀγία, ἴσως θὰ μᾶς ἐξῆλθεις ὅλα αὐτά, ἀλλὰ δὲν ὀμιλεῖς τίποτε, καὶ ἀφίνεις τοὺς ἀνθρώπους νὰ ὑποψιάζωνται χωρὶς νὰ λέγῃς ἕνα λόγον ἢ νὰ τοὺς ἐκβάλλῃς ἀπὸ τὰς ὑποψίας.

Ἡ Καλὴ Γυναῖκα ὑπεμειδίσατο μελαγχολικῶς. — Καὶ δύνامي, ὑπέλαβε, Διονύσιε, νὰ εἶπω ἐγὼ ἄλλο, παρὰ ὅτι ὁ θεὸς μόνος γνωρίζει τί συμβαίνει εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας ἐκάστου; Συμμερίζεσαι λοιπὸν τὴν γνώμην τῶν ἀνοήτων ἐκείνων, οὔτινες μοὶ ἀποδίδουσι δύναμιν ὑπερφυσικὴν; Ἀγάπα καὶ σέβου τοῦ κυρίου σου, Διονύσιε, καὶ μὴ φθόνει τὴν τύχην των. Ἰδοὺ τί ὅλος ὁ κόσμος ἐδύνατο, ὡς καὶ ἐγὼ, νὰ σοὶ εἴπῃ.

Ὁ Διονύσιος κατένευσε τὴν κεφαλὴν μὲ ὕψος ἀμφιβολίας, καὶ δὲν εἶπε πλέον τίποτε ἄλλο περὶ τῆς ἐπισκέψεώς του εἰς τὸν πύργον.

Ἡ ἐπιούσα ἦτο μία τῶν ὥραιότερων καὶ δροσερωτέρων ἡμερῶν, καθ' ἃς ἡ φύσις ἀναγεννωμένη στολιζέται μὲ τὰ ἐπαγωγότερα θέληγῆτρά της. Ἡλιο: ῥαδινὸς κατῆγαγε τὴν πρασινόχρουν πεδιάδα, τὰ ἄνθη ἦσαν κεκαλυμμένα ὑπὸ φύλλων, ἡ αὔρα πνέουσα ἐπὶ τῆς λίμνης καὶ τῶν ἀνθηρῶν καλάμων, ἐξέδιδε τὰ ἀρώματα καὶ τὴν εὐωδίαν τῶν ἀνθέων. Ἦτο τέλος μία τῶν ὥραιων

ἐκείνων ἡμερῶν, καθ' ἃς ἡ θυμωδία καὶ ἡ ζῶη διεισδύουσιν εἰς τὰ ὄντα, καθ' ἣν ὁ γέρον αἰσθάνεται ἑαυτὸν εὐκίνητοτερον, ὁ ἀσθενὴς εὐσθενέστερον, ὁ τεθλιμμένος φαιδρότερον, καθ' ἣν τὰ πάντα ἐνὶ λόγῳ εἰσι μυρῶδη, ἐνάρμνια, εὐτυχῇ.

Κατὰ τὴν πρὸς περίπατον καὶ μελέτην ἀρμωδιότεραν ὥραν, δηλαδὴ κατὰ τὴν μεσημβρίαν ὁ Κάρολος Γρανσάμ τὸ πρῶτον ἤδη ἀπὸ τῆς ἐλεύσεώς του ἐξῆλθε τοῦ πύργου, καὶ κατῆλθεν εἰς τὴν παράδον. Δὲν εἶχον ἀναμφιλέκτως μεγαλύνει τὴν μεταβολὴν ἣν ἡ ἀσθένεια καὶ αἱ ἡθικαὶ ἴσως ὀδύναται τῷ εἶχον ἀπὸ τινων μηνῶν προξενήσει διότι ἦτον οἰκτρῶς ἡλλοιωμένος ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε δυσκόλως ἤθελέ τις ἀναγνωρίσει ἐν τῷ πρόωρῳ αὐτοῦ γήρατι ἄνδρα ἀκαμίας ἐτι ἡλικίας. Τὸ πρόσωπόν του ἦν μολυβδόχρουν, οἱ ὀφθαλμοὶ του σκιεροὶ καὶ ἐσθεςμένοι, ἰσχνότης καταπληκτικὴ κατεσίβρωσκε τὰ μέλη του, ἡ ῥάχη του εἶχεν ἤδη κυρτωθῇ καὶ μόλις ἐδύνατο νὰ βαδίῃ ἐρειδόμενος ἐπὶ βακτηρίας ἐξ ἰνδικοῦ καλάμου. Ἦτο περιτετυλιγμένος ἐπιμελῶς εἰς χειμερινὸν ἐπενδύτην, τοῦμων ἐκ διαλειμάτων, ὡς εἰ προσεβάλλετο ὑπὸ ψύχους, καὶ συρόμενος μετὰ κόπου ὑπὸ τὰς ἐσπερικὰς ἀκτῖνας τοῦ γλυκέως ἐκείνου καὶ τὴν φύσιν θερμαίνοντος καὶ ἀναγεννῶντος ἡλίου.

Ἦτο φυσικὸν νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι ἡ πρώτη ἐπισκέψις τοῦ κυρίου τῆς Ὀξερραΐας ἔμελλε νὰ γείνη εἰς τὴν ἐπαυλιν καὶ τοὺς πλουσίους ἀγρούς, οἵτινες τὴν περιεκύκλουν ἐν τούτοις διῆλθε χωρὶς νὰ σταθῇ πρὸ τῆς κλιτύος τῆς ἀγοῦσης εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Λαμβέρτου. Ἐδειξε μάλιστα ὅτι ἡ θέα τῆς ἐπαύλεως τῷ ἀπέβαινε λίαν ὀδυνηρά, διότι ἅμα εἶδε μακρόθεν τὴν οἰκοδομὴν, ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν μὲ εἰδὸς τι φρίκης. Εἶτε δ' ἐκ κοπώσεως, εἶτε ἐξ ἄλλης αἰτίας, ἐστίκετο ἐκ διαλειμάτων, καὶ τότε ἔρριπτε περίξ αὐτοῦ βλέμματα ἀνήτυχα, ὡς διὰ νὰ βεβαιωθῇ ὅτι οὐδεὶς κατεσκόπευε τὰς πράξεις του ἢ διέκοπτε τὸν μοναξίαν του.

Ὅταν ἐφθασε πλησίον τῆς κοιλάδος ἣτις ἐξετείνετο ἐκείθεν τοῦ πύργου, ἐστάθη περισσότερον χρόνον καὶ ἤρξατο παρατηρῶν τὴν πλουσίαν καὶ τερπνὴν χώραν, τὴν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του. Αἰσθημα τότε χαρᾶς ἅμα καὶ ἐπάρσεως ἐξωγραφῆθη ἐπὶ τοῦ προσώπου του, μικρὰ δὲ τις ἐρυθρότης ἐχρωμάτισε τὰς παρειάς του καὶ διαβατικὴ τις λάμψις ἀντηνῆσθη ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν του. Ἰσως θαυμάζων τὰς πλουσίας ἐκείνας πεδιάδας, τὴν ὥραιαν ἐκείνην λίμνην μὲ τὰ ἀργυρόεντα ὕδατα, τοὺς ἀγρούς

ἐκείνους τοὺς πλήρεις θερσμοῦ, τοὺς λειμῶνας ἐκείνους τοὺς πλήρεις ποιμνίων, τὰς θελκτικὰς ἐκείνας οἰκοδομάς, τὸν μεγαλοπρεπῆ ἐκείνον πύργον, ἔλεγεν εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας του ὅλα αὐτὰ ἀνήκουσιν εἰς ἐμέ. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ, ὥς εἰ σκέψις ἀνακὰ καὶ ἐπώδυνος τῷ ἐπῆλθε καθ' ὃν χρόνον ἐπεσκόπει τοιοῦτοτρόπως τὰ πλούτη του, ἐξέπεμψε στεναγμὸν, ὅστις ἐξωμοιοῦτο μᾶλλον πρὸς οἰμωγὴν, καὶ στραφεὶς ἀνέλαβε τὸν δρόμον του πρὸς τὴν κορυφὴν τῆς κοιλάδος.

Ἐφθασε τέλος εἰς τὴν μεγάλην ὁδὸν, καὶ διελθὼν αὐτὴν χωρὶς νὰ σταθῇ, διηλυθύνθη πρὸς ἄθροισμα οἰκων, πτωχῆς ἀπόψεως, οἵτινες ὑφούντο εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος. Ἐφ' ὅσον δ' ἐπροχώρει, ἔδιδε περισσότερα σημεῖα ἀνησυχίας καὶ δυσπιστίας· ἀλλ' ἀφοῦ ἐπίσθη ὅτι ἡ πεδιάς ἦτον ἔρημος κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, καὶ ὅτι οὐδεὶς ὀρθαλμὸς ἐδύνατο νὰ τὸν παρατηρήσῃ, ἔλαβε μικράν τινα ἀτραπὸν, ἥτις ἔφερε πρὸς μεμονωμένην τινα οἰκίαν, κεκμένην εἰς ἀπόστασιν βολῆς πυροβόλου ἀπὸ τῶν λοιπῶν. Ἡ οἰκία αὕτη ἦν λίαν γνωστὴ εἰς τὸ χωρίον ὅτι ἀνῆκεν εἰς τὸν Ῥαβινόντον, τὸν εὐνοούμενον αὐτὸν τοῦ Γρανσάμ, ὅστις ὀλίγον ἔλειψε νὰ γείνη ἀγρονόμος τῆς Ὀζεραίνης.

Ἐνταῦθα πρέπει νὰ εἰπώμεν ὀλίγας λέξεις περὶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου, τὸν ὁποῖον εἰσέτι δὲν κατεστήσαμεν ἀρκούντως γνωστὸν εἰς τὸν ἀναγνώστην.

Ἡ θέσις τοῦ Ῥαβινόντου οὐδὲ καθαρά, οὐδὲ ἀδιαφιλονίκητος ἦτον εἰς τὸ χωρίον ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὁποῖον, ὥς καὶ εἰς τὰ λοιπὰ, οἱ κάτοικοι διαιροῦνται εἰς δύο πολὺ διακεκριμένας ἀλλήλων τάξεις, εἰς ἀστοὺς καὶ εἰς χωρικοὺς. Ἐἶχε τὰ ἐλαττώματα τῶν μὲν, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὰ προτερήματα τῶν δέ, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν συνήνου ἐν ἑαυτῷ τὰ ἐλαττώματα ἀμφοτέρων τῶν τάξεων τούτων. Ὁ Ῥαβινόςτος οὐδὲ κτηματίας ἦτον, οὐδὲ γεωργός, μ' ὅλον ὅτι ἐκέκμητο καὶ αὐτὸς τεμάχιον γῆς ὀπισθεν τῆς οἰκίας του, ἥτις ὅμως ἦν βεβαρῆμένη μὲ ὑποθήκας καὶ ἐκινδύνευεν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν νὰ ἐκπλειστηριασθῇ ὑπὲρ τῶν δανειστῶν του. Τὰ μέσα τῆς ὑπάρξεώς του ἦσαν λίαν μυστηριώδη, λαμβανόμενης ὑπ' ὄψιν τῆς ὀκνηρίας καὶ τῆς κραιπάλης, ἥτις τὸν ἐμπόδιζε νὰ ἐργάζεται διηνεκῶς καὶ καλῶς. Ἐἶχε δ' εἰς τὰς ὑποθέσεις του εἰδός τι εὐφυίας καὶ ἔξιν τινα βραδυουργίας, ἥτις προσέβλεπε πρὸς αὐτὸν ἔλους τοὺς διαδίκους τοῦ χωρίου. Ἐδίδε συμβουλὰς εἰς τὰς ἀκανθώδεις ὑποθέσεις,

ἀνεδέχετο πράγματα, περὶ ὧν οὐδεὶς ἕτερος ἐφρόντιζεν, ἐπέμβαινε νῆς τὰς ἀγορὰς τῶν σιτηρῶν καὶ τῶν ζώων καὶ ἐπληρώνετο διὰ τὴν μεσιτείαν του, ποτὲ μὲν περισσότερον, ποτὲ δ' ὀλιγώτερον, ἀλλὰ πάντοτε ὅσῳ ἦν δυνατόν ἀκριβώτερον. Ἦτον ἐνὶ λόγῳ ἄνθρωπος ὑποθέσεων, ὅστις ἐν εὐρυτέρῳ κύκλῳ ἐνεργείας, ἐδύνατο νὰ ἐξισωθῇ πρὸς πάντα ἄλλον, ἂν ἐνίοτε δὲν εἶχε σχέσεις πρὸς τὸ πλημμελεῖςιοδικεῖον τῆς περιφερείας. Περιπλὸν ἐκέκτητο ἑκτακτὸν τινα ἐπιτηδεύοντα, εἰς τὰ παιγνίδια ἅτινα ἔπαιζον εἰς τὰς πανηγύρεις, καὶ ἂν δὲν ἐμεθύσκετο, τὰ κέρδη ἐκάστου μηνὸς ἐδύνατο νὰ τῷ ἐξασφαλίσωσιν ἀνετὸν βίον. Ἐναντίον ὅμως τούτου, ἢ μᾶλλον, ἐνεκα τούτου, ὁ Ῥαβινόςτος εἶχε φήμην ἀποτρόπαιον, αἱ μικραὶ του σκευαίριαι δὲν ἴσχυον πλέον εἰς τὰ περίχωρα, καὶ ἔζη λίαν οἰκτρῶς μετὰ τῆς οἰκογενείας του ἀφ' ἧς ἡμέρας ἡ ἔπαυλις τῆς Ὀζεραίνης τοῦ εἶχε διαφύγει, παρὰ πᾶσαν τὴν καλὴν θέλαιν τοῦ ἰδιοκτήτου.

Ὁ Γρανσάμ, ἔφθασε μετ' ὀλίγον εἰς τὴν οἰκίαν, ἥτις ἦτο μικρά, ἀλλ' ἀρκούντως ηὐτρεπισμένη ἔζωθεν. Ὁκοδόμητο αὕτη ἐκ πλίνθων ὀπτῶν, ὥς καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι τοῦ χωρίου, ἡ δὲ ὀροφὴ τῆς ἐκαλύπτετο ἐκ κεράμων σχηματίζουσῶν παράδοξα σχήματα, τὸ ὁποῖον εἶνε ὁ ὕψιστος βαθμὸς τῆς πολυτελείας τοῦ οἴκου ἐνὸς πικαρδοῦ. Ἐν τούτοις δὲν εἶχεν εἰμὴ ἓνα μόνον πρόδομον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἡ οἰκογένεια διέμενε λίαν στενοχωρημένη. Τὰ παράθυρα ἐκατέρωθεν τοῦ οἴκου δὲν εἶχον ὕλους, ἀλλὰ χάρτας ἐλαιοβαφεῖς καὶ τὸ ἐξωτερικὸν τοῦτο σημεῖον ἐδύνατο ἄριστα νὰ ὑπαδείξῃ τὴν ἀθλιότητά, ἥτις ἐπεκράτει ἐντός.

Πλησιασας ὁ σύζυγος τῆς Ἀδελαΐδος ἤκουσε φωνὰς παιδίου ἐξερχομένης ἀπὸ τὸ κύριον δωμάτιον, ὅπερ κατεῖχον οἱ Ῥαβινότοι· φωνὴ δ' ἀσθενῆς καὶ νοσώδης, ἡ φωνὴ βεβαίως τῆς μητρὸς, ἐζήτηε νὰ πρᾶξῃ τὸ παιδίον εἰς μάτην. Βέβαιος τοιοῦτοτρόπως ὁ Γρανσάμ, ὅτι θὰ εὕρῃ ἄνθρωπον νὰ ὁμιλήσῃ ἐν περιπτώσει ἀπουσίας τοῦ οἰκοδεσπότου, ὕψωσε τὸν μάνδαλον τῆς θύρας, καὶ εἰσῆλθεν ἀποφασιστικῶς ἐν τῷ οἴκῳ. Τότε δ' ἐν τῷ σκιερῷ φωτὶ ὅπερ εἰσῆρχετο διὰ τῶν ἐλαιωτριβῶν χάρτων τοῦ παραθύρου, θέα σπαραξικάρδιος παρέστη εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς του.

Τὸ δωμάτιον τοῦτο ὑπῆρχεν εἰς κατάστασιν σχεδὸν ὁλοσχεροῦς γυμνώσεως. Αἱ πλείσται τῶν ἀποτελουσῶν τὸ ἔδαφος σανίδων ἦσαν συντετρι-

μέναι ἢ ἐκβεβλημένοι, καὶ ἡ βροχὴ διεισδύουσα ἐν αὐτῷ διὰ μέσου τῶν μεσοδμῶν τοῦ ὀροφώματος εἶχεν ἀφήσει ἐπὶ τῶν τοίχων ἵχνη κιτρινόχρσα. Κλίνη κρεμαστὴ μὲ πράσινα παραπετάσματα, κοιτὶς ἐξ ἰνδοκαλάμου, τράπεζα τεθραυσμένη καὶ τινες ἑδραὶ σκληροκόρωτοι ἀπετέλουν ὅλα τὰ ἐπιπλα τοῦ δωματίου, ἐν τῷ ὁποίῳ τὸ πᾶν ἐμαρτύρει τὴν ἀθλιότητά. Πῦρ ἐκ γαιωκαύσων, ἀνάπτον εἰς τὴν ἐστίαν διέδιδε καπνὸν πυκνὸν καὶ πνιγρὸν· ἐπὶ δὲ τῆς κλίνης κατέκειτο ἀσθενής τις, τοῦ ὁποίου τοὺς χαρακτῆρας δὲν ἐδύνατο ἐνεκα τῶν παραπετασμάτων νὰ διακρίνῃ τις, ἀλλ' οὐ γινόντο αἱ οἰμῳγαὶ καὶ οἱ στεναγμοί, ὅταν αἱ κραυγαὶ τοῦ παιδίου ἔπαυον ἐκ διαλειμμάτων. Ἐτερον δὲ παιδίον πέντε μέχρις ἑξ ἐτῶν, κεκαλυμμένον ἀπὸ ῥάκη ἢ μάλλον εἰπαῖν ἡμίγυμνον, ἐκάθητο χαμαὶ πρὸς τῇ κοιτίδι, καὶ προσεπάθει νὰ κατευνάσῃ τὸν ἀδελφόν του. Ὁ 'Ραβινότος ἦτον ἄπὼν, ἀλλὰ φιλίᾳ προσφάτως κενωθεῖσα, καὶ ποτήριον ἐρυθροῦν ἔτι ἐξ οἴνου, τεθειμένα ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐμαρτύρουν ὅτι πρὸ μικροῦ μόλις εἶχεν ἐξέλθει τοῦ οἴκου του.

Ὁ Γρανσάμ ἐστάθη ἐκπληκτος καὶ περίτρομος ἐνεκα τῆς ἀπροσδοκίτου ταύτης πτωχίας· ἐν τούτοις ὁ ὀδύρβος, ὃν εἶχε κάμει, καὶ ἡ λάμψις τοῦ φωτός, τὴν ὁποίαν ἐπέχυσεν τὸ ἀνοιγμα τῆς θύρας, ἐπρόδωσαν τὴν παρουσίαν του. Τὸ δὲ παιδίον εἶπε ἐκ τῆς ἐμφάνισεως· ἐνὸς ξένου, εἶπε δὲ ἄλλον οἰανδῆποτε αἰτίαν ἔπαυσε τοὺς θρήνους, ἐνῶ ὁ ἀδελφός του παρεθέρει τὸν νεωστὶ ἐλθόντα μὲ ὀφθαλμοὺς τεθαμβωμένους. Ταῦτοχρόνως φωνή τις μεμφίμορος ἠκούσθη ὅπισθεν τῶν παραπετασμάτων.

— Εἰσθε σεῖς, κυρία Λαμβέρτου; εἶπε μετὰ προφανοὺς ἀγωνίας. Ὡ! πόσον ἀγαθὴ εἰσθε ὅπου ἤλθετε νὰ μὲ ἰδῆτε πάλιν. Δὲν τολμᾷ νὰ σᾶς εἰπῶ νὰ εἰσέλθητε, διότι ὁ σύζυγός μου εἶν' ἐδῶ πλησίον, καὶ δύναται ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν νὰ ἐπανέλθῃ. . . Ἐν τούτοις πάσχω πολὺ! Ὡ! Θεέ μου, πόσον πάσχω!

Τὸ ὄνομα τῆς κυρίας Λαμβέρτου ἐφάνη ταρασσόν τὸν Γρανσάμ περισσότερο ἀπὸ τὸν σπαρακτικὸν τόνον ἐκείνης ἥτις τὸ ἐπρόφερε.

— Πῶς λοιπόν! ἀνέκραξε σχεδὸν ἀκουσίως, ἡ γυνὴ ἐκείνη ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ 'Ραβινότου;

Ἡ ἀσθενὴς φοικιάσατα, ἠγέρθη ἐναγωνίως ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς, καὶ ἀνοίξασα τὰ παραπετάσματα, εἰδείξε τοὺς χαρακτῆρας γυναικὸς νέας εἰσέτι,

ἀλλ' ἐφ' ἧς αἱ φυσικαὶ καὶ ἠθικαὶ δόξαι εἶχον προξενήσει ἀκατανόητον ἀλλοίωσιν.

— Ποῖος εἶνε; ἠρώτησε· δὲν εἶνε ἡ Κ. Λαμβέρτου; Πῶς! εἰσθε σεῖς, Κ. Γρανσάμ; ἐξηκολούθησε προσπαθήσασα νὰ μειδιάσῃ, εἰσθε σεῖς, καὶ μὰς ἐκάματε αὐτὴν τὴν τιμὴν νὰ ἔλθῃτε νὰ μᾶς ἰδῆτε; Καθῆσαστε, αὐθέντα, καὶ συγχωρήσατέ μοι, ἂν δὲν δύναμαι νὰ σᾶς ὑποδεχθῶ ὅπως σᾶς ἀνήκει.

— Καλὴ ἡμέρα, Αἰκατερίνη, ἀπεκρίθη ὁ Γρανσάμ μὲ ὕψος ἀφηρημένον. Εἰσθε λοιπὸν τόσον ἀσθενής, ὥστε ἀναγκάζεσθε νὰ μέντε κλινήρης;

— Καὶ θὰ μείνω ἕως ὅτου ἀποθάνω, εἶπεν ἡ πτωχὴ γυνὴ μὲ τόνον μεγαγχολικόν, τὸ ὁποῖον δὲν θὰ ἀργήσῃ πολὺ, ἐλπίζω. . . Ἰνωρίζετε βεβαίως ποῖον εἶνε τὸ πάθος μου. . . γάγγραινα τοῦ στήθους, ἀσθένεια ἡ ὁποία δὲν χωρατεύει. . . Τὰ δυστυχῆ μου παιδιά!

Καὶ στεναγμὸς φοικώδης ἐτελείωσε τὴν ἐδέξαν τῆς.

— Καὶ ἔρχεται ἡ κυρία Λαμβέρτου καὶ σᾶς νοσηλεύει; ἠρώτησεν ὁ Κάρολος, πάντοτε ἀπασχολημένος εἰς τὸ μυστήριον, ὅπερ εἶχεν ἀποκαλύψει. Ἐνόμιζον ὅτι ὁ σύζυγός σας. . .

— Ὡ! ἂν τὸν ἰδῇτε, μὴ τῷ εἰπῇτε περὶ τούτου, ἀνέκραξεν ἡ Αἰκατερίνη μὲ φωνὴν ἱκετευτικὴν, ὁ 'Ραβινότος δὲν ἠθέλησε νὰ προσκαλέσῃ τὸν ἱατρὸν, διότι λέγει ὅτι θὰ τὸν ἀφανίσῃ εἰς τὰ ἱατρικὰ καὶ τὰ ἑξῶδα. . . καὶ λέγει ἀλήθειαν, διότι αἱ ἀσθένειαι ἀπαιτοῦσι μεγάλας δαπάνας. . . Ἡ Καλὴ γυναῖκα τῆς Ὀξερκίης ἔμαθεν αὐτὸ, καὶ ἔρχεται ἐνίοτε κρυφίως καὶ μοι φέρει ἱατρικὰ τινα. . . Ἄνευ αὐτῆς ἕως τὸρα ἤθελ' ἀποθάνει, διότι δὲν ἠδυνάμην νὰ ὑπορέω τὰ τόσα δεινὰ, ἅτινα μὲ βασανίζουν. . . Σήμερον δὲν ἤλθεν ἀκόμη, καὶ αἰσθάνομαι ὅτι οἱ πόνοι μου αὐξάνουσι. . . Νομίζω ὅτι μὴ σκίζουσι τὸ στήθος! . . Πνίγομαι. Θεέ μου, ἐλέησόν με!

Καὶ ταῦτοχρόνως ἔπεσε πάλιν ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς μὲ φοικώδεις σπασμούς. Ὁ δὲ Γρανσάμ πρὸς στιγμὴν ἐσιώπησε.

— Θαυμάζω εἶπεν ἅμα ἐκείνη ἠσύχασεν ὀλίγον, πῶς ὁ σύζυγός σας δὲν ζητεῖ νὰ σᾶς φέρῃ ἕνα ἄνθρωπον ἐπιστήμονα, ἀλλ' ἐπιτρέπει μίαν γυνή, ἣν μισεῖ, νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸν οἶκόν σας.

— Δὲν τὸ ἠξεύρει, αὐθέντα; σᾶς εἶπον ὅτι δὲν τὸ ἐκνώριζε, καὶ σᾶς παρακαλῶ ἐπιμόνως νὰ μὴ μὲ προδώσῃτε, διότι ἤθελε θυμώσει πολὺ καὶ θὰ

μέτ' ἀνάγκᾳ νὰ τὴν διώξω· τί δὲ θὰ ἐγείνω-
μην; θὰ ἀπέθνησκα ἄνευ συνδρομῆς καὶ ἄνευ
παρηγορίας.

— Ὁ Ραβινότος λοιπὸν περιῆλθεν εἰς τοιαύτην
δυστυχίαν, ὥστε δὲν δύναται . . .

— Εἴμεθα στενοχωρημένοι, αὐθέντα, διότι αἱ ὑ-
ποθέσεις μας δὲν ὑπάγουσι καλῶς, ἔσπευσεν ἡ γυ-
νὴ νὰ εἴπῃ προσπαθοῦσα πάντοτε νὰ μειδιάσῃ·
ἀλλὰ δι' αὐτὸ δὲν εἴμεθα καὶ τόσον ἐλεεινοί, ὅσον
νομίζετε . . . Δὲν πταίει ὁ Ραβινότος, διότι καὶ
ὁ δυστυχὴς αὐτὸς κοπιᾷ πολὺ, καὶ ἂν ἔχητε
κῆμιαίαν ὑπόθεσιν νὰ τῷ προτείνητε, εἶνε ὅλως
διατεθειμένος νὰ σᾶς ὑπηρετήσῃ. Ναί, ναί, σᾶς
βεβαιῶ ὅτι δὲν πταίει αὐτὸς, ἂν δὲν ἤμεθα τόρᾳ
εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν, ὅπως καὶ ἄλλοτε!

Ὁ Γρανσάμ εἶχε τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ πτω-
χὴ γυνὴ ἤθελεν ἀποκαλύψει μέρος τῆς ἀληθείας·
ἐν τούτοις ἤρκεσθη νὰ ἐρωτήσῃ.

— Καὶ ποῦ εἶνε ὁ σύζυγός σας; ἔχω νὰ ὁμι-
λήσω πρὸς αὐτόν!

— Ἀλήθεια! ἀνέκραξεν ἡ Αἰκατερίνη σχεδὸν μετὰ
φαιδρότητος· ἔχετε ἐργασίαν τινὰ νὰ τῷ δώσητε;
ὦ τί εὐτυχία, ἂν πρὶν ἀποθάνω τὸν ἐβλεπον ἀπο-
καταστημένον, καὶ ἐβεβαιούμην ὅτι θὰ εἶχεν ἄρ-
τον νὰ διδῇ εἰς τὰ τέκνα του! . . . Ὁχι, ὅτι μᾶ;
ἔλειψε ποτὲ, ἀλλὰ . . .

— Μητέρα, πεινῶ! ἐφώνησε τὸ μικρὸν παιδίον.

Ἡ ἄσθενὴς ἠρρυθρίασεν ἐκ παραχῆς.

— Ἐφαγε πρὸ ὀλίγου, ὑπέλαβε περιπεπλεγμένη.
Τί ἀδδηφάγος εἶνε! Ἀλλὰ θέλετε νὰ ἴδῃτε τὸν
σύζυγόν μου, αὐθέντα! θὰ ᾔν' ἐδῶ . . . εἰς τὸ πε-
ρίφραγμα. Αἱ φωναὶ τῶν παιδιῶν καὶ αἱ ἀκού-
σαι μεμψιμοιρίαι μου τὸν ἠνώχλουν, ὥστε ἐξῆλθε
νὰ ἀναπνεύσῃ ὀλίγον, καὶ θὰ τὸν εὕρητε ἐκεῖ. Σᾶς
παρκαλῶ ὁμῶς καὶ πάλιν νὰ μὴ τῷ εἴπητε τίπο-
τε περὶ τῆς Καλῆς Γυναίκος.

Καὶ χωρὶς ν' ἀκούσῃ, ὁ Γρανσάμ ἐξῆλθε τῆς
οἰκίας διὰ πλαγίας τινος θύρας, διότι ἐπεθύμει ν'
ἀπαλλαχθῇ τῶν ἀνιάρων ἰδεῶν, ἃς τῷ ἐνέπνεεν ἡ
θεὰ τοῦ οἴκτροῦ ἐκείνου βίου. Ἐσπευσε λοιπὸν νὰ
διέλθῃ εἰδὸς τι κήπου πεπληρωμένου ἀκαλήφων
καὶ σκολύμων, εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ὁποίου εὕρισκε-
το τὸ περίφραγμα, ἐν ᾧ ἤλπιζε νὰ τύχῃ τὸν 'Ρα-
βινότον. Ὁ μικρότατος οὗτος καὶ ἀθλιώτατος
φραγμὸς περιεῖχε δωδεκάδα μηλέων, ὧν ὁμῶς τὸ
φύλλωμα δὲν ἦτο τοσοῦτ' πυκνόν, ὅπως κρύφῃ
ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἐζή-
τει, ὥστε δὲν ἐβράδυνε νὰ ἴδῃ αὐτόν. Ὁ 'Ραβι-

νότος, ἀρκούντως εὐπρεπῶς ἐνδεδυμένος, με πρό-
σωπον δροσερὸν, με ὀφθαλμούς ἀκτινοβολούντας
ἐκ τοῦ οἴνου, ἐν τὴν πρώτην εἶχε πίνει καὶ ὅστις
τῷ εἶχε δώσει, φαίνεται, ιδέας θυμῆρις, περιεφέ-
ρετο εἰς τὴν σκιάν, ἔχων τὰς χεῖρας εἰς τὰ θυ-
λάκιά του καὶ συρίζων μεταξὺ τῶν ὀδόντων του
βράναυσόν τινα ᾔχον.

Χωρὶς νὰ σκεφθῇ ἐπὶ τῆς ἀντιφάσεως, ἣν πα-
ρίστα ἡ στάσις τοῦ οἰκογενειάρχου τούτου πρὸς
τὴν σκηνὴν τῆς δυστυχίας καὶ θλίψεως, ἥς ἐγένε-
το αὐτόπτης, ὁ Γρανσάμ κατηυθύνθη ἐσπευσμένως
πρὸς τὸν 'Ραβινότον, ὅστις ἀναγνωρίσας τὸν κύ-
ριον τῆς Ὀξεραιῆς· ἔκαμε κίνημά τι ὡς διὰ νὰ ὑ-
πάγῃ πρὸς συνάντησίν του, ἐνῷ αἶσθημα εὐχα-
ριστήσεως ἔλαμψεν ἐπὶ τοῦ προσώπου του· ἀλλὰ
μεταβαλὼν γνώμην παραχρῆμα, ἀνέλαβε τὴν συ-
νήθη αὐτοῦ ἀδιαφορίαν, καὶ ἐπερίμεινε τὸν ξένον
νὰ ἔλθῃ μέχρις αὐτοῦ. Τότε δ' ἐκλίνε τὴν κεφα-
λήν πρὸς χαιρετισμὸν μετὰ προσπεποιημένης τινὸς
ἀξιοπρεπείας.

— Καλ' ἡμέρα, κύριε, καλ' ἡμέρα, εἶπε μετὰ
ψυχρότητος. Ἢλθατε τέλος πάντων εἰς τὰ μέρη
μας· ἀλλὰ χωρὶς νὰ σᾶς κολακεύσω, προσέθηκε
παρατηρῶν τὸν Γρανσάμ ἀπὸ κεφαλῆς· μέχρι πο-
δῶν, φαίνεται ὅτι δὲν ἐπεράσατε τόσον καλὰ ἐκεῖ,
ἄφ' ὅπου ἔρχεσθε! Εἰς τὴν τιμὴν μου! δὲν ἐπα-
χύνετε πολὺ.

— Εἶνε ἀληθές, πτωχέ μου 'Ραβινότε, ἀπεκρίθη
περιλύπως, ὅτι εἶνε κακὴ, κακίστη ἡ υγεία μου,
ἀφότου . . . ἀπὸ τινων μηνῶν, καὶ ἂν δὲν δυνη-
θῶ νὰ περιστείλω τὴν καταδιβρώσουσάν με λύ-
πην, δὲν θὰ ζήσω ἐπὶ πολὺ ἀκόμη! Ἡ ἀδυναμία
μου εἶνε τύσον μεγάλη, ὥστε ἐξηντλήθην ἐκ κό-
που διὰ νὰ ἔλθω ἔως ἐδῶ. Πρέπει ν' ἀναπνυθῶ,
καθήσαστε λοιπὸν πλησίον, καὶ ἂς ὁμιλήσωμεν ὀ-
λίγον περὶ τῶν ὑποθέσεών σας.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐκάθησεν, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν ἔ-
πεσεν ἐπὶ τῆς χλόης εἰς τὴν ρίζαν ἐνὸς δένδρου,
καὶ ὁ 'Ραβινότος, μιμηθεὶς αὐτόν, ἐκάθησεν ἐ-
πίσης, παρατηρῶν μετὰ τὴν ἄκραν τοῦ ὀφθαλμοῦ
του ἵνα ἀνιχνεύσῃ ὁποῖος ἦν ὁ σκοπὸς του.

— Λοιπὸν, φίλε μου! ἐξηκολούθησεν ὁ Γρανσάμ
μετὰ τινος περιχαροῦς οἰκειότητος, ὅταν εἶδε τὸν
χωρικὸν καθεζόμενον πλησίον του, φαίνεται ὅτι
δὲν ἠτύχησαστε κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου, καὶ ὑ-
πέθεσα πρὸ ὀλίγου ὅτι ἡ οἰκογενεὶά σας δὲν εἶνε
εἰς κατάστασιν τοσοῦτ' ἀνθηράν.

— Ἀ! ἴδατε; ὑπέλαβεν ὁ 'Ραβινότος παρατηρῶν

τὸν κυανοῦν οὐρανὸν διὰ τῶν κλάδων τῶν μηλεῶν, αἵτινες τὸν ἐσκίαζον. Ναί αἱ ὑποθέσεις μας δὲν εἶνε τόσο ἐυάρεστοι, ἡ γυναῖκα μου πάσχει καὶ τὰ παιδιὰ γρυνιάζουσιν. Εἶνε πολὺ λυπηρὸν αὐτὸ, καὶ με ἐνοχοῦν εἰς τρόπον ἀνυπόφορον, ὥστε μοῦ ἤθελ σήμερον νὰ τὰ φυτεύσω ἐκεῖ. . . Σ' τὸν διάβολον! μὴ μοῦ ὁμιλῇτε περὶ γυναικῶν καὶ παιδίων, διότι ἐθαρύνθη πλεόν.

Ὁ Γρανσάμ δὲν ἀπεκρίθη εἰς τοὺς λόγους τούτους καρδίας ξηρᾶς καὶ ἀνεπιδέκτου τῶν ἐρωτέρων αἰσθημάτων· ἐφάνη λοιπὸν ὡς σκεπτόμενος περὶ τῶν μέσων ὅπως προσπελάσῃ εἰς ζήτημα τοσοῦτον λεπτόν, ἀλλὰ καὶ ὁ 'Ραβινότος ἀφ' ἐτέρου ἀπεξέσχετο πάντοτε νὰ μάθῃ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπισκέψεως ταύτης. Βλέπων δὲ ὅτι ὁ μεθ' οὗ ὠμίλει δὲν ἐσπευδε νὰ ἐκφρασθῇ, ἀπεφάσισε νὰ ἀλλάξῃ καὶ αὐτὸς ὁμιλίαν.

— Εἶνε βέβαιον, ὑπέλαβε χωρὶς νὰ παρατηρῇ τὸν Γρανσάμ, ὅτι ἂν μοι ἔδιδον τὴν ἑπαυλιν τῆς Ὁζεραιῆς, καθὼς εἰς τὴν τιμὴν τῶν μ' ὑπεσχεθήσαν, δὲν θὰ εἶχον αὐτὴν πῇ ἀτυχίαν, ἥτις με καταδιώκει ἀπὸ ἑξ. περίπου μηνῶν. . . . Ἀλλ' ὅταν οἱ πλούσιοι λείπωσιν οὕτως ἀπὸ τὰς ὑποσχέσεις των, δὲν δύναται κανεὶς πλέον νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς αὐτούς.

Ὁ Γρανσάμ ἐδράξατο μετ' ἀπληστίας τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

— Ἰδοὺ τέλος πάντων, εἶπε μειδιδὼν μοι φυλάττετε λοιπὸν πάντοτε πάθος, 'Ραβινότε, διὰ τὴν ἀνάγκην, εἰς ἣν εἶχον περιέλθει ν' ἀποσύρω τὸν λόγον μου; Ἀλλὰ συλλογισθῆτε ὅτι δὲν ἤμην ἐλεύθερος, οὐτ' ἐδυνάμην νὰ δυσχερестήσω τὴν Κ. Γρανσάμ, διώκων τοσοῦτον σκληρῶς ἀρχαίους ὑπηρέτας τῆς οἰκογενείας.

Ἄλλως τε τὰ δάκρυα, καὶ παρακλήσεις τῆς πτωχῆς ἐκείνης γραιᾶς Λαμβέρτου. . .

— Ἀφήσατέ τα αὐτά! διέκοψεν ὁ ἀγρυῖκος 'Ραβινότος. Ὅλοι γνωρίζομεν ὅτι ἡ γυνὴ σας δὲν σὰς προσεβίβη φόβον· ὡς πρὸς τὰς ἀρχαίας δὲ ὑπηρέσεις, ὁ μὲν εἰς σὰς ἐπυροβόλησε διὰ νὰ σὰς φονεύσῃ, ἡ γραιὰ δὲ δὲν ἠδυνήθη μόνον διὰ τῶν ἐρεμιάδων της νὰ ἐπιτύχῃ τὴν χάριν σας. . . Ἀφήσατέ τ'· καὶ ἄλλο τρέχει. Ἐγὼ πάντοτε εἶμαι πεπεισμένος ὅτι ἄλλο τι συμβαίνει.

— Εἰσθε πεπεισμένος, ἀλλὰ δὲν εἶπετε εἰς κανένα βέβαιον! ὑπετονθόρισεν ὁ Γρανσάμ γενόμενος ἔτι πελιδνότερος καὶ πλησιάζων τὸν χωρὶκόν. Μάλιστα, 'Ραβινότε, ὑπάρχει ἄλλο τι μυσι-

κὸν τὸ ὁποῖον κατεχρέσθησαν ἀναξίως διὰ νὰ ἐκδιώσωσιν τὴν θέλησίν μου. . . τὸ μυστικὸν τοῦτο κατέστησε τὴν κεφαλὴν μου φαλακράν καὶ ἐκύρωσε τὸ σῶμά μου προῶρως. . . τὸ μυστικὸν αὐτὸ θὰ με φονεύσῃ, ἂν δὲν δυνθῶ ν' ἀπαλλαχθῶ τῶν φόβων, οἵτινες νυχθημερὸν με πολιορκοῦσι. . . τὸ μυστικὸν αὐτὸ με ἰνάγκασε νὰ ἐπανέλθω εἰς τόπον, ὅστις ὑπὸ τοσαύτας ἐπόψεις μοι εἶνε μισητός. . . Ἀλλὰ σὰς εἶπον ἴσως πολλὰ, περισσώτερα τοῦ δέοντος. Ἢδὲ λοιπὸν πρέπει νὰ πείσθῃτε ὅτι δὲν πταίω ἐγὼ, ἂν παρήτησα τὴν ἑπαυλιν εἰς τὸν Λαμβέρτον. Ὑπάρχουσι σιγχαί, καθ' ἃς ἐπεθύμουν κάλλιον νὰ με κατέπινεν ἡ θάλασσα, παρὰ νὰ εὐρίσκωμαι εἰς διηνεκὴ συνάφειαν μετ' ἀνθρώπων τοὺς ὁποίους μισῶ.

Ὁ Γρανσάμ ἐστάθη μίαν στιγμὴν διὰ νὰ πρᾶξῃ τὴν ἐξαψιν τῶν ἰδεῶν του· ὁ δὲ 'Ραβινότος ἐξητόντιζεν ἐπ' αὐτοῦ βλέμματι ζωηρὰ καὶ ταχέα χωρὶς ν' ἀφήσῃ τὴν νωχελὴ αὐτοῦ στάσιν.

— Καὶ ὅμως, εἶπε τέλος γελῶν, αὐτὸς ὁ ἀνόητος Διονύσιος νομίζει ὅτι ἐξ γενναιότητος συγκατετέθητε νὰ τὸν συγχωρήσητε. Ἐγνωρίζω ἐγὼ ὅτι δὲν εἰσθε δὰ ἀπ' ἐκείνους, καὶ τὸν ἄφρινα νὰ λέγῃ. Τέλος εἴτε οὕτως, εἴτε ἄλλως ἔμεινεν ἐκεῖνος εἰς τὴν ἑπαυλιν, καὶ ἄφησεν ἐμὲ εἰς τοὺς πέντε δρόμους.

— Θὰ σὰς ἀποζημιώσω, 'Ραβινότε, θὰ σὰς ἀποζημιώσω, ἐστὶ βέβαιον, καὶ σὰς ὁμνῶ εἰς ὅ,τι ἔχω ἱερώτερον ὅτι ὀφέποτε ἀπαλλαχθῶ αὐτῶν τῶν ἐπαχθῶν Λαμβέρτων, ἡ ἑπαυλις εἶν' ἰδική σας.

— Ὅλ' αὐτὰ εἶνε λόγια, αὐθέντα· γνωρίζετε καλῶς ὅτι οὔτε ἡ μήτηρ, οὔτε ὁ υἱὸς θὰ συγκατατεθῶσι ποτὲ νὰ παραιτήσωσι τὴν ἑπαυλιν τῆς Ὁζεραιῆς, ἥπου ἐγεννήθησαν, καὶ τὴν ὁποίαν θεωροῦσιν ὡς ἰδικήν των! Καὶ ἐπειδὴ δὲν τολμᾶτε νὰ τοὺς ἀποπέμψητε καθαρῶς. . .

— Μπα! τίς γνωρίζει τί συμβαίνει εἰς τὸ μέλλον. . . Ἄν ὁ Διονύσιος καὶ ἡ μήτηρ των ἀπέθνησκον. . .

— Ὡ! ἔχουν καὶ οἱ δύο μίαν κράσιν!

— Ἀλλὰ δύνανται νὰ συμβῶσι πολλὰ πράγματα!

— Αὐτὸ εἶνε πολὺ ἀνέλπιστον!

— Νομίζετε; Καὶ ἂν ἡ ἑπαυλις ἐκείνη κάμμιαν νύκτα μεθ' ὅλους τοὺς ἐν αὐτῇ;

— Ἀλλὰ τότε θὰ κατασφραγίσθῃ.

— Ἀδιάφορον! τὰ οἰκοδομήματα εἶν' ἐξηφαλισμένα! . .

Τὸ τελευταῖον τοῦτο μέρος τῆς συνομιλίας ἐγένετο χαμηλοφώνως καὶ ταχέως, μετὰ δὲ ταῦ-

τα ἐπῆλθεν ἐκτενὲς σιγή. Ὁ Γρανσάμ ἔβηχεν ὑπὸ τὸ βινόμακτρον τοῦ διὰ νὰ κρύψῃ τὴν δυσθυμίαν του, ὁ δὲ Ῥαβινότος ἐπαίξε μὲ τὰ χόρτα, ἐφύσσα τὰ πέταλα αὐτῶν, ἐσύριζε μεταξὺ τῶν ὀδόντων του, προσεπάθει νὰ δείξῃ ἐνὶ λόγῳ ἐντελὴ ἀταραξίαν.

— Κύριε, ὑπέλαβε τέλος, μοὶ φαίνεται ὅτι ἀγαπᾶτε τοὺς Λαμβέρτας αὐτοὺς ὀλιγώτερον ἀπὸ ἐμὲ, διότι νὰ λέγητε. . . Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἔχετε πολλοὺς λόγους διὰ τοῦτο, διότι δὲν πταίει ὁ Διονύσιος ἂν ζητῇ ἀκόμη.

— Ναί, ναί, εἶδον τὸν θάνατον ἐκ τοῦ σύνεγγυς, διέκοψε φρικτῶν ὁ Γρανσάμ εἰς τὴν ἀνάμνησιν ἐκείνην καὶ ἐν τούτοις δὲν μισῶ τόσον τὸν υἱόν, Ῥαβινότε.

— Ἀλήθεια! πλὴν τί σὰς ἔκαμεν ἡ μήτηρ;

— Τίποτε! ἀλλὰ δὲν θὰ ἔχω οὐδὲ στιγμῆς ἀνάπαυσιν ἐνόσω αὕτη ζῇ. Αὐτὴν ἰδίως φοβοῦμαι.

— Αὐτὸ νομίζετε; εἶπεν ὁ Ῥαβινότος μὲ μέγιστον φλέγμα.

Καὶ ἐσιώπησε δεικνύων ὅτι σκέπτεται ὁ δὲ Γρανσάμ ἠκολούθει ἑμετ' ἀγωνίας ἐκάστην τῶν κινήσεών του.

— Λοιπὸν, αὐθέντα, ὑπέλαβεν ὁ χωρικὸς τονίζων ἕκαστον τῶν λόγων τούτων, ἀφοῦ ἔχετε τόσον καλὴν διάθεσιν δι' ἐμὲ, μοὶ δίδετε ἐγγράφως τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ νὰ ἐμπιστευθῇτε εἰς ἐμὲ τὴν ἔπαυλιν τῆς Ὁζεραίνης, ἅμα οἱ Λαμβέρται λείψωσιν;

Ὁ Γρανσάμ ἔκαμε χειρονομίαν τρόμου.

— Ὅχι! ὅχι ἐγγράφως! ὑπέλαβε μετὰ ζωηρότητος, διότι τίς οἶδε πῶς δύναται νὰ ἐρμηνεύσῃσι τοιοῦτον ἔγγραφον. Ὁ λόγος δὲν σὰς ἀρκεῖ;

— Ὅπως ἀγαπᾶτε, ἀπεκρίθη ὁ Ῥαβινότος μὲ τὴν συνήθη αὐτοῦ ἀταραξίαν εἰς τὴν ἐλεύθερον. Ἄλλως τε δὲν βλέπω καὶ τί αὐτὸ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ἀφοῦ ἡ μὲν μήτηρ καὶ ὁ υἱὸς δὲν φαίνονται τόσον εὐδιάθετοι νὰ παραιτήσῃσι τὴν ἔπαυλιν, συμβάντα δὲ ἀπροσδόκητα δὲν ἐπέρχονται καθ' ἐκάστην; Λοιπὸν, ἐξηκολούθησεν ἐγειρόμενος, ὠμιλήσαμεν ἀρκετὰ, καὶ πρέπει νὰ ὑπάγω νὰ ἴδω τί κάμνει ἡ γυναῖκα μου, καὶ ἂν ἡ ὀκνηρὰ ἐκείνη δὲν ἠγέρθη καὶ πάλιν καθὼς τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας. Εἶναι δυστυχία εἰς ἕνα οἶκον ἔνθα ἡ γυνὴ ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τῆς ἐσπέρας δὲν ἐγείρεται ἀπὸ τὴν κλίνην της.

Ὁ Γρανσάμ ἐνόησεν ὅτι ἡ ἀσθένεια δὲν ἦτον ἡ πρόφασις τῆς δυσθυμίας ταύτης, καὶ ὅτι τὸ ἀ-

ποτέλεσμα τῆς προηγουμένης συνδιαλέξεως ἦτον ἡ ἀληθὲς αἰτία.

— Ὡς ὁμιλήσωμεν ἐκ νέου δι' αὐτὸ, Ῥαβινότε, εἶπε μὲ τὸν γλυκερὸν αὐτοῦ τόνον, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ μείνωμεν μέχρι τέλους κυχαριστημένοι καὶ οἱ δύο. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπανέλθω εἰς τὸν πύργον, διότι ὁ μακρὸς οὗτος περίπατος μὲ ἐκούρασε πολὺ. . . Ὅπως δὴποτε μὴν εἴπητε εἰς κανένα περὶ τῆς ἐπισκέψεώς μου ταύτης, καὶ ἐγὼ θὰ ἐπανέλθω πάλιν νὰ σὰς ἴδω. Ἐπειδὴ δὲ Ῥαβινότε, μοὶ ἐφάνη ὅτι πρὸς τὸ παρὸν ἔχετε ἐλλειψὶν χρημάτων, καὶ ὀφείλω νὰ σὰς ικανοποιήσω, διότι ἔλαβον ὀπίσω τὸν λόγον μου πρὸ ἑξ μηνῶν, λάβετε αὐτὸ μέχρις οὗ ἔλθωσι καιροὶ καλλίτεροι.

Καὶ ταῦτοχρόνως παρουσίασεν εἰς τὸν προστατευόμενόν του βαλάντιον, ἱκανῶς εὐμέγεθες, τὸ ὅποιον ἐκεῖνος ἔθηκεν εἰς τὸ θυλάκιόν του ἀμέσως.

— Σᾶ: εὐχαριστῶ πολὺ, αὐθέντα, δὲν τὰ ἀρνοῦμαι, διότι ἔχω νὰ ἐξορλήσω ἐν χρέος τιμῆς. . . μικρὸν πρᾶγμα! ἔξ σκουδα τὰ ὑποῖα ἔχασα εἰς τὴν πανηγυριν τῆς Σαβινιέρης. . . Ὡς σὰς ἀποδώσω αὐτὰ ἅμα εὐκολυνθῶ.

— Δὲν ζητῶ νὰ μοὶ τὰ ἀποδώσητε, Ῥαβινότε! τοῦναντίον, ἂν σὰς εὐρὼ ὅποιον ἐπιθυμῶ, νὰ ᾔσθε βέβαιος ὅτι δὲν θὰ παραπονεθῇτε κατὰ τῆς γενναιοδωρίας μου!

Καὶ ὁμιλοῦντες οὕτως, διήλθον τὸ περίφραγμα καὶ τὸν μικρὸν κῆπον, ἐμελλόν δὲ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν οἰκίαν, ὅτε ὁ Γρανσάμ ἐδράξατο τὸν χωρικὸν ἐκ τοῦ βραχίονος.

— Ἐνὰ λόγον ἀκόμη, εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ ἂν θέλητε νὰ μὲ πιστεύσητε, Ῥαβινότε, μὴ εἴπητε τίποτε εἰς τὴν γυναῖκα σας δι' ὅ,τι ἀφορᾷ ἐμὲ ἢ τοῦ Λαμβέρτας.

— Δὲν τὴν συμβουλευσάμην ἐγὼ ποτὲ ἐκείνην, διότι εἶνε μία ἀνόητος καὶ μὲ ἐκκωφαίνει καθ' ἡμέραν νὰ ὑπάγω νὰ καλλιεργήσω τὴν γῆν, ὡς εἰς χωριάτης! Δὲν ἔχει διόλου ἰδέαν τῶν πραγμάτων! εἶνε αὐτόχρημα κτήνος! Ἀλλὰ διατὶ μοὶ συνιστᾶται αὐτὸ, αὐθέντα;

— Διότι ἐνίοτε δέχεται ἐν ἀπουσίᾳ σας ἕνα ἄνθρωπον, ὅστις δὲν πρέπει οὐδόλως νὰ ὑποπτεύσῃ τὰς ἀμοιβαίας σχέσεις μας.

— Ποῖον;

— Τὴν Σουσάνναν Λαμβέρτου, ἐκείνην τὴν ὁποίαν ὀνομάζουσι, δὲν ἠξέυρω διατὶ, Καλὴν Γυναῖκα.

— Ἡ Καλὴ Γυναῖκα εἰς τὸν οἶκόν μου! ἐκράγασεν ὁ Ῥαβινότος τρίζων τοὺς ὀδόντας καὶ τί

(ἀκολουθεῖ)